

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Філософський факультет

Кафедра загальної та клінічної психології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Методи психологічної допомоги особам з невротичними розладами

Освітня програма “Психологія”

Спеціальність 053 “Психологія”

Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 2 від «18» вересня 2019 р.

м. Івано-Франківськ - 2019

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
1. Анотація до курсу
2. Мета та цілі курсу
3. Результати навчання (компетентності)
4. Організація навчання курсу
5. Система оцінювання курсу
6. Політика курсу
7. Рекомендована література

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Методи психологічної допомоги особам з невротичними розладами
Викладач	Кандидат психологічних наук, доцент Матейко Наталія Михайлівна
Контактний телефон викладача	0991390034
Е-mail викладача	mnm2807@ukr.net
Формат дисципліни	вибіркова
Обсяг дисципліни	3 кредити ЕКТС
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/index.php?mod=course&action=ReviewOneCourse&id_cat=118&id_cou=1210
Консультації	кожний 3-й понеділок місяця

2. Анотація до курсу

Навчальна дисципліна «Методи психологічної допомоги особам з невротичними розладами» присвячена вивченню причин та психологічних особливостей осіб з невротичними розладами та надання їм психологічної допомоги.

3. Мета та цілі курсу

Метою курсу є формування у студентів цілісного уявлення про етіологію невротичних розладів та надання їм психологічної допомоги.

Цілі курсу: ознайомлення із психологічними особливостями осіб з невротичними розладами та їх реагування на своє захворювання; оволодіння навичками роботи та психологічними техніками диференціальної діагностики невротичних порушень; ознайомлення студентів зі специфікою психологічної допомоги особам з невротичними розладами.

4. Результати навчання (компетентності)

Загальні компетентності: здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях, вчитися і оволодівати сучасними знаннями, мислити концептуально, системно, саногенно. здатність бути критичним і самокритичним, здатність генерувати нові ідеї (креативність); навички міжособистісної взаємодії, володіння соціально-психологічними механізмами взаєморозуміння і взаємовпливу; здатність розуміти психологічний зміст суспільних процесів і впливати на них з позицій принципу гуманізму; ставитись з повагою до мультикультурності та різноманітності.

Фахові компетентності: здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом невротології; здатність до розуміння характерологічних особливостей осіб з невротичним розвитком; здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження; здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну роботу; здатність дотримуватися норм професійної етики.

Програмні результати навчання: вміти використовувати отримані теоретичні знання у професійній діяльності; аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи її розв'язання; розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ осіб з невротичним розвитком та надавати їм кваліфіковану психологічну допомогу.

5. Організація навчання курсу

Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Тема 1. Предмет та завдання курсу. Симптом. Синдром. Регістр (психотичний, невротичний). 1. Теорії та концепції неврозогенезу. 2. Наукові платформи дослідження неврозів 3. Психоаналітичний підхід у виникненні неврозів.	Лекція	1. Карвасарський Б.Д. Неврозы. – М.: Медицина, 1990. 2. Менделевич В.Д., Соловьева С.Л. Неврозология и психосоматическая медицина. М., 2002. – с.16-29 3. Фенихель О. Психоаналитическая теория неврозов/ Пер.с англ.. А.Б.Хавина. М., 2004. – 848с. http://www. myword.ru 4. К.Хорни. Невроз и личностный рост. Борьба за самоосуществление.// www.easyschool.ru.sosh/ Psihoanaliticheskaya_teoriya_nevrozov.doc 5. Матейко Н.М. Клінічна психологія:Словник-довідник. – Івано-Франківськ, 2015. – 134с. 6. Матейко Н.М.. Патопсихологія. Неврозологія: навчально-методичний комплекс. Івано-Франківськ: Симфонія форте, 2016. 160с.	- підготувати термінологічний словник основних понять з психології аномального розвитку - опрацювати та написати есеє на основі прочитаного клінічного випадку Анни О. З.Фрейд. Знаменитые случаи из практики. Случай истерии. Фройляйн Анна О. https://avidreaders.ru/boook/zigmund-freyd-znamenitye-sluchai-iz-praktiki.html	5 б. - (вибірково, під час опитування на семінарі); 10 б	1-й тиждень 5 тиждень
Тема 2. Психічна травма як передумова виникнення неврозу 1. Значення механізмів психологічного захисту в усуненні впливу психотравми. 2. Сімейні стосунки та їх значення у формуванні патогенних станів особистості.	Лекція, семінарське заняття	1. Батаршев А.В. Диагностика пограничных психических расстройств личности. М.,2004. 320с. 2. Гурьева В.А. Психогенные расстройства у детей и подростков. М., Крон-Пресс, 1996 3. Александровский Ю.А. Пограничные психические расстройства: Учебное	- підготувати стимульний матеріал та протоколи методик: 1. Тест-опитувальник Спілбергера-Ханіна ситуаційної та особистісної тривожності. 2. Експрес-діагностика	5 б. - (вибірково, під час опитування на семінарі);	2 тиждень навчання

3. Психічна травма, психогенії та концепція психічної адаптації. Види травмуючих ситуацій. 4. Хронічна фрустрація як прояв психотравматизації.		пособие. – М., 2000 4. www.klex.ru /Кровяков В.М. Психотравматология. М., 2005. с. 17- 35 5. studentam.net.ua/ Невротична особистість/ Взаємозалежність самооцінки, рівня домагань, фрустрацій.	депресивних станів за В.А.Жмуровим. 3. Експрес-діагностика невротичних станів Хека-Хесса.		
Тема 3. Причини виникнення та види неврастенії (F-48). 1. Умови виникнення неврастенії. 2. Особливості протікання та форми неврастенії. Психастенія. 3. Невротичні розлади в дитячому віці. 4. Методи психологічної допомоги при невротичних порушеннях в дитячому віці.	Лекція, семінарське заняття	1. http://a-yak.com/nevrasteniya Неврастенія – ще один подарунок цивілізації 3. http://fivobio.com/nervova-sistema Неврози у дітей. Їх види та класифікація. 4. http://www.lnu.edu.ua/ Проблема психоневрологічних захворювань і стресових станів у дітей. Вплив навчального процесу на здоров'я учнів. 5. http://www.disslib.org/ Венгер Олена Петрівна. Вплив соціальних факторів на розвиток неврастенії, дисоціативних та тривожно-фобічних розладів: дисертація канд. мед. наук: 14.01.16 / Харківська медична академія післядипломної освіти. - Х., 2003. 6. http://psyera.ru/astenicheskiy-nevroz/ Астенический невроз (Неврастенія)/ Шанько Г.Г. Неврозы у детей - Минск.: Харвест, 2007	- законспектувати статтю http://www.library.univ.kiev.ua/ Г. Астаф'єва. Особливості впливу соціальних факторів на формування неврастенії/ Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. - 1(1)/2014. с.5-8; - підготувати стимульний матеріал та протоколи методик: 1. Оцінка нервово-психічного напруження (Н.А. Немчин) 2. Діагностика самооцінки психічних станів Г.Айзенка 3. Діагностика невротичних станів К.К. Яхіна, Д.М. Менделевича	5 б. - (вибірково, під час опитування на семінарі);	3 тижень навчання
Тема 4. Дисоціативні розлади (F-44). 1. Етіологія та патогенез істерії. Особливості протікання. 2. Психоаналітичний підхід до	Лекція, семінарське заняття	1. Дитяча психіатрія: підручник/Г.М. Кожина, В.Д. Мішієв. К., «Медицина», 2014. с.149-151 2. Батаршев А.В. Діагностика	- опрацювати та провести в студентській групі тест фрустраційних реакцій С.Розенцвейга.	5 б. - (вибірково, під час опитування на семінарі);	6 тижень навчання

пояснення природи істерії. 3. Гострі істеричні реакції. 4. Психотерапія при істеричному розладі особистості.		пограничних психических расстройств личности. М., 2004. 3. http://www.myword.ru / Фенихель О. Психоаналитическая теория неврозов/ Пер.с англ.. А.Б.Хавина. М., 2004. 848с. 4. Мак-Вильямс Н. Психоаналитическая диагностика: Понимание структуры личности в клиническом процессе / Пер. с англ. М.: Независимая фирма "Класс", 2001. 480 с.	Оформити діагностичний висновок.	10б за індивідуальну роботу	
Тема 5. Невроз нав'язливих станів (F40-F42). 1. Поняття фобій, види фобій. 2. Фобійні тривожні розлади (F40). Соціальні фобії. 3. Обсесивно-компульсивний розлад (F42), основні симптоми, протікання. 4. Психологічна допомога при ОКР.	Лекція, семінарське заняття	1.Еникеева Д.Д. Популярные основы психиатрии. Д., 1997. – с.35-40 2.Г.Г.Шанько, В.Ф.Шанько, Е.Н.Ивашина. Тики у дітей: класифікація, лікування 3.http://idokdor.pp.ua/ Л.С Чуйно. Тики у дітей. Основні напрямки лікування. 4.health-ua.com/pics. В.І Коростій. Надання медичної допомоги пацієнтам із тривожно-фобійними розладами. 5.http://www.eurolab.ua/ Синдром де ля Туретта 6.Матейко Н.М.. Патопсихологія. Неврозологія: навчально-методичний комплекс. Івано-Франківськ: Симфонія форте, 2016. 160с.	Підготувати презентацію на тему «Компульсивні розлади» (ритуали, моторні стереотипи, тики, синдром Туретта http://neuronews.com.ua/ Обсесивно-компульсивний розлад, синдром і особистість.	10б	7 тиждень навчання
Тема 6. Панічні напади (F40.00-40.01). 1. Тривожні, тривожно-фобійні розлади. 2. Генералізований тривожний розлад.	Лекція, семінарське заняття	1.Форвард Сюзан. Токсичные родители https://libking.ru/books/sci-/sci-psychology/520507-syuzen-forvard-toksichnye-roditeli.html	Підготувати навчально-наукову доповідь (обсягом 5-7 сторінок друкованого тексту) за однією з		8 тиждень

3. Методи надання самопомоги. Психотерапія при панічних нападах.		2. Патологічна тривога і страх/https://empendium.com/ua/chapter/B27.II.21.5. 3. Орос М.М., Сабовчик А.Я. Панічний розлад: сучасні погляди на лікування. https://www.umj.com.ua/article/140630/panichnij-rozlad-suchasni-poglyadi-na-likuvannya 4. Генералізований тривожний розлад. Крейг Д. Маркер, Елісон Ейлворд/https://www.goodreads.com/book/show/40189681	тем: 1.Зниження емоційного напруження, зумовленого симптомами психічного захворювання. 2.Роль психофармакології та психотерапії у лікуванні панічних нападів. 3. Когнітивно-поведінкова психотерапія та психодинамічна психотерапія при панічних нападах.	10б за індивідуальну роботу	
Тема 7. Гостра реакція на стрес. 1. Посттравматичні стресові розлади (ПТСР). 2. Клінічні діагностичні критерії. Психодіагностика ПТСР. 3. Наслідки бойового стресу. 4.Перша психологічна допомога при ПТСР.	Лекція, семінарське заняття	1. Охорона психічного здоров'я в умовах війни / пер. з англ. Тетяна Семигіна, Ірина Павленко, Євгенія Овсяннікова [та ін.]. К.: Наш формат, 2017. 1068 с. 2. Мюллер М. Якщо ви пережили психотравмуючу подію. Л., видавництво УКУ, 2014. 12 с. 3. О.Романчук.Психотравма та спричинені нею розлади/www.neuro.health-ua.com 4. Блінов О. А. Види та напрямки психологічної допомоги психотравмованим військовослужбовцям // Вісник Національного університету оборони України. 36-к наук. праць. К. : НУОУ, 2014. Вип. 4 (41). С. 168-173. 5. Сулятицький І.В. Психолого-корекційний практикум травм війни:навч.посібн. Л., 2019. 396с. 6. Уніфікований клінічний протокол первинної, вторинної (спеціалізованої) та третинної (високоспеціалізованої)	- законспектувати особливості психологічних травм в учасників війни за джерелом Сулятицький І.В. Психолого-корекційний практикум травм війни:навч.посібн. Л., 2019. С.31-43 - опрацювати вправи саморегуляції «Ключ» та вправи для зняття психічного напруження та провести їх презентацію на занятті;	5 б 10 б	9 тиждень

		медичної допомоги. Реакція на важкий стрес та розлади адаптації. ПТСР.			
Тема 8. Порушення сну (F51.0-51.9) 1. Диссомнія. Парасомнія. сомнамбулізм. 2. Нічні жахи. Кошмари. 3. Невротичне та психіатричне порушення сну. 4. Методи психологічної допомоги при невротицих порушеннях сну.	Лекція, семінарське заняття	1. Майданник В.Г., Гнилокурченко Г.В., Альюсеф М.Х. Розлади сну у дітей/ Міжнародний журнал педіатрії, акушерства та гінекології Квітень/Червень 2018 Том 12 №2. С.33-39 2. Драб Я.М. Сомнамбулізм у дітей https://neuronews.com.ua/ua/issue-article-1765/Somnambulizm-u-ditey#gsc.tab=0 3. Ячнік О.Європейські настанови з діагностика та лікування безсоння// https://neuronews.com.ua/ua/issue-article-2031/levropeyski-nastanovi-z-diagnostiki-ta-likuvannya-bezsonnya#gsc.tab=0	Розробити рекомендації для осіб різного віку щодо профілактики безсоння. Окремо для дітей та осіб старечого віку у формі буклетів.	10 б	10 тиждень
Тема 9. Вікові особливості невротичних розладів 1. Неврози дитячого віку. Енурез та енкопрез. Заїкання. Дитячі мононеврози. Шкільні неврози. 2. Неврози підліткового віку. Синдром Жіля де ля Туретта. Дисморфофобія. 3. Інволюційні неврози. 4. Методи психологічної допомоги при невротичних порушеннях в дитячому віці.	Лекція, семінарське заняття	1. Захаров А. И. Ребенок до рождения и психотерапия последствий психических травм. СПб.: 1998. 144 с. 2. Менделевич В.Д., Соловьева С.Л. Неврология и психосоматическая медицина. М., 2002. с.182-208 3. belmapo.by/downloads/det_nevrologia/statii/enkoprez.doc. Энкопрез неорганической природы у детей: учеб.-метод пособие / Г.Г. Шанько, А.Н. Михайлов, С.Н. Прусаков, О.Г.Родцевич Минск, 2007. 4. www.rmj.ru/articles_3799.htm/ Фесенко Ю.А., Лохов М.И., Рубина Л.П. Современный подход к диагностике и лечению тикозных расстройств у детей 5. Батаршев А.В. Диагностика пограничных психических расстройств	- підготуйте стимульний матеріал та протоколи методик: 1. Діагностика рівня тривожності школярів Філіпса. 2. Тест тривожності Р. Теммла, М. Доркі. 3. Тест-опитувальник рівня тривожності і схильності школяра до неврозу А. Захарова.	5 балів	11 тиждень

		личности. М.,2004. 320с. 6. Шанько Г.Г. Неврозы у детей. Минск, Харвест. 2007. 304 с.			
Тема 10. Психотерапія невротичних розладів 1. Використання психодинамічних підходів у лікуванні невротичних розладів. 2. Піскова та арт-терапія. 3. TRE-терапія. 4. Індивідуальний глибинний аналіз за Адлером. Груповий психоаналіз. 5. Когнітивно-поведінкова терапія. 6. Заходи з психологічної профілактики та просвіти невротичних розладів.	Лекція, семінарське заняття	1. Дитяча психіатрія: підручник/Г.М. Кожина, В.Д Мішієв. К., 2014. с.121-140 2. http://neuronews.com.ua/ Костюченко С.І. Рекомендації з психосоціальної реабілітації хворих на психічні розлади. 3. Романин А.Н. Основы психотерапии. М.: «Академия»1999. 208с. 4. Штейнхардт Л. Юнгианская песочная терапия. СПб., 2001. 301с. 5. Практикум по арт-терапии / Под ред. А. И. Копытина. СПб., «Питер», 2000 6. Зинкевич-Евстигнеева Т. Д., Грабенко Т. М. Практикум по креативной терапии. СПб.: Речь, 2001.	- підготувате міні-лекцію або презентацію проблем: «Зниження емоційного напруження, зумовленого симптомами психічного захворювання»; «Роль психофармакології та психотерапії у лікуванні неврозів»; - підготувати та презентувати на заняття вправи з арт-терапії для зняття тривожності та стабілізації емоційної сфери.	5 балів 10 балів	12 тиждень

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	Усні та письмові відповіді – 20 балів Самостійна робота – 20 балів Контрольна робота – 10 балів Іспит – 50 балів Із максимальних 100 балів загального оцінювання предмету, які може набрати студент у ході засвоєння дисципліни максимум 50 балів - опитування на семінарських заняттях (максимум 5 б); - підготовка і презентація реферату (максимум 10б); - індивідуальна робота (максимум 10 б); - конспект першоджерел з презентацією (максимум 10 б); - контрольна робота(максимум 5 балів); - термінологічний словник(тестове завдання)-(максимум 10б)

	інші 50 балів – це залікова творча робота Підсумковий контроль – залік (грудень, 2019р.) Сумарна кількість – 100 балів. Критерії оцінювання знань студентів: В основу системи оцінювання знань студентів із навчальної дисципліни «Методи психологічної допомоги особам з невротичними розладами» закладені наступні критерії: 1) повнота знань – вичерпна достатність у відтворенні інформації щодо змісту навчальної дисципліни; 2) адекватність знань – їх правильність, відповідність теоретико-методологічним основам предмета; 3) усвідомленість (осмисленість) знань – розуміння смислу інформації по навчальній дисципліні та вміння його вербалізувати; 4) вміння творчо мислити, давати своє бачення і розуміння поставлених завдань («побічний продукт» діяльності) Виходячи з цього, оцінка «відмінно» ставиться за наявність у студента вичерпних і правильних знань щодо головних проблем навчальної дисципліни, розгляду яких були присвячені лекційні та семінарські заняття. При цьому знання повинні бути осмисленими, що проявляється у повноті та адекватності їх пояснення. Вміння підходити до рішення завдання не тільки у форматі репродукції, але й творчого мислення. Оцінка «добре» ставиться за наявність у студента знань щодо більшості тем, які передбачені навчальною програмою. При цьому знання характеризуються адекватністю, але є частково усвідомленими (студент за формою відповідає правильно, а пояснити смисл може не завжди). Оцінка «задовільно» ставиться за наявність у студента фрагментарних знань з дисципліни, які при цьому не завжди точно ним розуміються і не достатньо повно вербалізуються. Оцінка «незадовільно» ставиться за відсутність у студента знань щодо головних проблем навчальної дисципліни, або ж за наявність часткових знань, які він неправильно розуміє і неправильно трактує.
Вимоги до письмової роботи	Студентам необхідно вибрати із запропонованих вид роботи, з яким хоче кожен з них провести дослідження, яке потрібно описати(письмова робота) презентувати на парі. Власне виконання індивідуальної роботи покликане розвивати самостійність навчальної діяльності, мисленнєві операції в опрацюванні навчального матеріалу (абстрагування, порівняння, конкретизація, узагальнення, схематизація, аналіз, синтез тощо), розвиває критичне мислення, а також творче мислення, що особливо виявляється у здатності репрезентувати опрацьований матеріал, а також у здатності його представляти у формі висновку психологічного дослідження.

Семінарські заняття	1. Психогенна природа невротичних розладів 2. Причини виникнення неврастенії (F48.0). 3. Дисоціативний (конверсійний) розлад особистості. Істеричний невроз (F44). 4. Невроз нав'язливих станів. Обсесивно-компульсивні розлади (F42). 5. Психогенна природа панічних нападів.(F40.00-40.01). 6. Гостра реакція на стрес. ПТСР. 7. Порушення сну (F51.0-51.9) 8. Вікові особливості невротичних розладів. 9. Психотерапія невротичних розладів.
Умови допуску до підсумкового контролю	Умови допуску до підсумкового контролю (залік) передбачають виконання студентом навчальної програми курсу з обов'язковим виконанням її складових (відвідування занять та підготовка до різних форм їх проведення). Підсумковий контроль у формі заліку здійснюється на основі зарахування всіх виконаних студентами завдань (для цього отримані бали сумуються, а їх кількість не повинна бути меншою, ніж 50 балів).
7. Політика курсу	
Політика курсу «Методи психологічної допомоги особам з невротичними розладами» передбачає перездачу усіх невиконаних завдань в силу серйозних запізнь на заняття або пропущених пар без поважних причин. Студенти, які слухають дисципліну, зобов'язані відпрацювати заняття/ невиконаний обсяг робіт (написати реферат, представити протоколи методик). У випадку невиконання студентами вищезначених вимог, запозичених робіт, випадків плагіату, виявів академічної недобросовісності (списування) студент буде недопущений до здачі підсумкового контролю (у разі якщо він не відпрацює пропущені заняття і не виконає обов'язкову навчальну програму). Якщо студент не ліквідував заборгованість і не набрав мінімум 50 балів, він буде спрямований на повторне ходження курсу.	
8. Рекомендована література	
1. Батаршев А.В. Диагностика пограничных психических расстройств личности. М., 2004. 320с 2. Гурьева В.А. Психогенные расстройства у детей и подростков. М., Крон-Пресс, 1996 3. Захаров А. И. Ребенок до рождения и психотерапия последствий психических травм. СПб.: СОЮЗ, 1998. 144 с. 4. Зинкевич-Евстигнеева Т. Д., Грабенко Т. М. Практикум по креативной терапии. СПб.: Речь, 2001. 5. Каменецкий Д.А. Неврология и психотерапия. М., 2012. с.5-27 6. Карвасарский Б.Д. Неврозы и их лечение: 2 изд., М., 1990.- с. 276-290 7. Мак-Вильямс Н. Психодинамическая диагностика: Понимание структуры личности в клиническом процессе / Пер. с англ. М.: 2001.- 480 с. 8. Матейко Н.М. Клінічна психологія: словник-довідник. - Івано-Франківськ: Симфонія форте, 2015. – 134с. 9. Матейко Н. М. Патопсихологія. Неврологія: навчально-методичний комплекс. – Івано-Франківськ: Симфонія форте, 2016. – 160с. 10. Менделевич В.Д., Соловьева С.Л. Неврология и психосоматическая медицина. М., 2002. – с.16-29 11. Практикум по арт-терапии / Под ред. А. И. Копытина. СПб., «Питер», 2000	

12. Свядощ А.М. Неврозы и их лечение. М.,1971. с.17-21
13. Шанько Г.Г. Неврозы у детей. Минск, Харвест. 2007. - 304 с.
14. Штейнхардт Л. Юнгианская песочная терапия. СПб., «Питер», 2001. – 301с.
15. [http://www. myword.ru](http://www.myword.ru) / Фенихель О. Психоаналитическая теория неврозов/ Пер.с англ.. А.Б.Хавина. М., 2004. – 848с.
16. www.klex.ru /Кривяков В.М.Психотравматология. М., 2005. с. 17- 35